

V banani, ki je je preveč in ni dostopna, je ista utopičnost kot v družbi, ki banano obljublja, pa je nima.

Zaključujem.

V bregovih nad Sečo je mrak. Sonce se je umaknilo. Svetijo samo njegova nadomestila – oksidirana drevesa. Topoli, breze, trte.

Kakšna svetloba!

Preveva me občutek, da sem ti odgovoril na vsa vprašanja, le drugače. Izigral sem vrstni red – urnik odgovorov. Pedagogiko.

In to je zelo važno.

Použiva me belo. Belo je graditev večne prihodnosti. To je *nič*. Papir, ki ga poznam. Ponorim, ko ga zagledam pred sabo. Belo je provokacija. Toda čigava?

V drobtini suhega kruha

Pavle
Zidar

PESEM VEČERA Pesem je duh iz cipres.
Sladka občutja vej,
ki mehko, mehko pokrijejo mrličje.

Bitje si, pesem, ki se ne daš
ločiti na občini
od postelje in mize.

Pesem je zvestoba plodov,
ki obiščejo drevesa
in jih zapuste, ko umro.

Pesem je spanje na vekah,
mir, ki mu ni enakega,
pogled iz žerjavke

golobičinega očesa,
ki obvladuje prostor in čas
v drobtini suhega kruha.

SENCA V rokah držim težo sence.
Kratka in neznatna je.
Senca haloškega neurja.

Devin je zavit v črn
dim žalostinke.
Sibelius?

Morje, ta tako slana usta
iščejo moja, da mi vtisnejo
spomin nase.

In kri maternice, ki spi
v školjkah, belih
in neskončnih semenih zvezd.

SAMO ZATO Ko te ni ob meni,
ko si daleč po urah in krajih,
te vidim samo,
če mislim o tebi najgrše.
Čim bolj te vidim z drugim,
čim bolj si slast
drugega,
bolj ko me varaš
in bolj ko je vse sveto oskrunjeno
in zapackano,
laže se te predstavljam
kot svetnico,
ki jo je treba z molitvijo,
postom
in romanjem počastiti.

Samo zato te res vidim,
samo zato si res moja.

POLETNI ZVON Pride čas, ko te moški
vzdigne in ti misliš,
da si zvon.
Da boš vse življenje
iz line pošiljala
glas telesa, tu sem,
pridite.
Na jaso skozi bukve
nastilja sonce suho
zlato na baržun maha,
da boš legla in zdihovala,
medtem ko bo kembelj

v tebi iskal rob
 sladkega zvoka
 poldneva
 ob štirih popoldne.
 Samo enkrat, samo enkrat
 in nikoli več.
 Zvon.

BITI Z ROKAMI TAM Iz dveh tokov življenja si,
 iz ledenega, ki teče iz tebe
 in išče moje tople noge,
 iz labradorskega, južno
 mlačnega,
 ki odhaja ogret k sebi nazaj,
 v tisto prelestno drhtenje,
 ko se zemlja trese
 in se kruši omet,
 krhelj za krljem
 kot razlomljene hostije
 v nesomerne koščke.
 Ti kot jaz sva čudež
 pomnožitve kruha.
 Za okni plava tema
 brez gube, v bukovju
 poje kukavica
 in dišijo korčki.
 S telesi poslušava,
 kako dobro je biti telo,
 ti žensko, jaz moško,
 in z rokami drug na drugem.
 Ker to je nebeško
 in to je nedojemljivo.
 Biti z rokami tam.

ZEMELJSKI OČE NAŠ Kakor na zemlji,
 tako na nebu.
 Tu razvaline, zidovi
 počrneli, okna brez šip,
 nad nami pa cele pokrajine

do korenik požgane
 in dehteče po lužnem pepelu:
 Tu dolgovi, v milijardah
 in bilijonih, odpuščeni
 in pozabljeni;
 na nebu izpisani
 do zadnje nule
 za stoletja naprej,
 tu skušnjave kot sončnice
 in hudobije kot jok miši
 v gobcu gada,
 zgoraj mrtvo voščeno telo, mrzlo
 in zrakoplovu podobno
 z gnezdi strasti
 kot črne podpazduhe kurb
 iz Bruslja . . .
 Volja se godi nenehoma,
 volja do ničā,
 volja do žalosti,
 volja do propalosti
 še tega, kar je.
 In vsak dan manj kruha
 in mleka, tišine in praproti.

OTOKI Belopolti insekti večera
 sedajo na moj sonet,
 da bodo brizgnili vanj
 mrtvoud črne luči.

Iz bližine padajo name
 oranžni lasje sonca in jadra
 bela iščejo zase opore
 v mesu bližnjih kopnin.

Mrčave radirke gradeškega
 arhipelaga brišejo
 svojo navzočnost.

In tako ostaja samo vtis spomina.
 Geometrija, ki spaja zemljo
 in nebo – hlāpi.

JEZIKI OGNJA

Jeziki ognja prihajajo opolnoči
na belo zglavje, k licu,
prišepetavat.

Žalostno kakor pastirji,
ki molzejo črno
mleko iz bele krave.

Ni slovarja za govorico
svetlobe in ne vem,
kaj je svetloba.

Ali se besedila iz
Ajshila spreminjajo
v antično sonce,
v katerem breje kače
izlegajo same sebe.

Ne vem.

Jeziki ognja so zaupni jeziki.

V njih so postave in preroki.

V vsakem gorečem polenu

je prilika o zrnu,

ki so ga obudili jeziki
iz ognjev.

SLONI

Vso noč so prosili sloni
travo, ovenčano s pogledi
iz sto in sto ros.

Naj se umakne, so molili,
naj odide, so vpili,
naj se izruje, so rjovelili
in trobili v daljavo,
da so se predramile
piramide v Gizeh.

Beli okli so razsvetlili boj
in trava je trpela
ter preživela slone,
preživela vse dinastije,
preživela potop
in se spet pustila
pobožati Noetu
in Semu.

Bila je krotka kakor vedno,
ponižna in uboga,
bila je blagor,
živo trpljenje, mati večnosti.
Žeja pravice.

VZŠLO JE Vzšlo je čudovito belo
solno sonce,
zlato oblačilo patriarhov.

Odšel bom od tod med
vzporni valov in prepevanji
galebov, kriki zaklanih oblakov.

Ne bom odhajal sam.
Dolgi žarki bodo
sledili moji senci.

Nekje med peto in šesto,
ko bo listje mrakov
razpelo šotor suhe kože

in izsulo iz sebe šume,
bom že dozdevanje
samega sebe – sen.

Jubilejna lavdacija za Pavleta Zidarja

Matjaž
Kmecl

Nekaj pripovednih povodnji se zliva prek slovenske literature, kot vsakoletne nilske vode: prvo je povzročil Jurčič, ki pa je živalsko tlačanal našemu zgodnjemu časopisju ter izčrpan in prehlajen prezgodaj umrl; komaj si je mogoče predstavljati, kaj in koliko bi bil še vse napisal, če ga ne bi bila božja krivičnost pri sedemintridesetih poklicala k sebi in če ne bi bil zadnjih deset let sleherni dan napisal in obdelal po štiri časopisne strani Slovenskega naroda; tako pa je pač za njim ostalo samo štirideset dram, povesti in romanov. Potem je bil Cankar